

BLAUW

Z
U
U
R

Tijdschrift van het

Liberaal
Vlaams
Studenten
Verbond - Brussel

Jaargang 45,
Editie 2
Mei 2018

INHOUD

3	Vox Praesidis
4	Editoriaal
5	Minimale dienstverlening spoorwegen
8	“Herleid rechtvaardigheid niet tot de zoveelste belasting waar de echte grote vermogens toch aan ontsnappen”
10	Turkije’s laatste hoop voor democratie of oppositie?
12	Vrijheid op het internet
13	Een dubbel gevoel
16	Cultureel Marxisme: Rechtse complottheorie, semantisch bedrog of verborgen waarheid?
19	De maatschappij, dat ben jij. Over burgerschap en hoe het te versterken
22	Erfbelasting, de enige rechtvaardige vermogensbelasting
25	De dubbelzinnige houding van Westerse grootmachten
27	LVSV in beeld
29	Gedicht: De toekomst van tegenwoordig
30	Making the VUB free again!
33	Sponsors
34	Ereledenlijst
35	Bestuurslijst
38	Liberaal Bibliotheek

Je vindt LVSV Brussel ook terug op
Facebook, Twitter en Instagram

VOX PRAESIDIS

LVSV Brussel haar 80ste werkingsjaar zit erop. Dit bestuur had het grote genoegen en plezier LVSV Brussel te mogen vormen. LVSV Brussel is de medeverantwoordelijke voor de liberale wind die waait in ons land maar zeker ook op onze universiteit, wat we dit jaar met succes hebben gedaan. Door woord en wederwoord te bieden, slaagden we er in verschillende pogingen tot censuur te doorbreken. Ons bestuur zette zich tijdens het hele jaar in om deel te zijn van het maatschappelijke debat, onze visie over te brengen en het liberale gedachtengoed te verspreiden.

Onze aanwezigheid was heel het jaar door te merken door continu een centrale rol in te nemen op de VUB, of het nu was op onze campus, daarbuiten, in het studentikoze leven, het maatschappelijk debat of voor het strijden voor de waarden van het liberalisme, LVSV was telkens aanwezig. Dit was te merken aan onze succesvolle lezingen en sociale activiteiten, maar evenzeer ook onze interne debatten, dissecties met andere ideologische stromingen en hoogtepunten in samenwerkingen.

Dit semester hadden we de lezingen: "Vrije Markt en Vooruitgang", "Ondernemerschap in België", "Uitdagingen voor het onderwijs", "Samenleven tegen IS", "Technopolitics: Blockchain", "Nationalisme in België-debat", "Het onderwijs van de toekomst-debat" en "Theo is back". Dit waren erg succesvolle lezingen, waarbij we vaak meer dan honderd aanwezigen hadden. Ook zijn we steeds vaker aan het werken met livestream: dit zorgt ervoor dat we ook op die manier een steeds grotere reikwijdte hebben, die we ook online kunnen bereiken. Deze lezingen hebben ons in het tweede semester sterk in de picture gezet, zowel op de VUB als in de media.

Het bestuur is tijdens heel het academiejaar gevormd in het liberalisme en de kunst van het debatteren, door formele en informele debatten te voeren binnen het bestuur en erbuiten.

Het afgelopen academiejaar was een volgende stap in de continue groei die LVSV doormaakte de afgelopen jaren. Met een bestuur dat 25 bestuursleden telde en meer dan honderd leden kunnen wij zeer tevreden het jaar afsluiten en met een goed gevoel aan volgende jaar beginnen. De liberale tradities van de VUB leven ten volle op. Dit is te merken aan de aanwezigen op onze lezingen, sociale activiteiten, banden met andere verenigingen en vertegenwoordiging in de bestuursorganen. Wij hebben gewerkt aan het wegwerken van het foutieve imago van onze vrijzinnige universiteit en hebben dit ook succesvol gedaan.

LVSV Brussel strijdt voor het vrijhouden van onze universiteit, van dogma's en censuur. Hiervoor gaan wij op de baricade want deze vrije waarden zijn onze waarden en zonder strijd gaat vrijheid teloor. De waarden van het vrij onderzoek, het liberalisme en de verlichting staan centraal op de VUB en dit moet zo blijven.

Censuur, fake news, links-, rechts-, religieus-extremisme en andere serpentes zijn ziektes van alle tijden waar het liberalisme al vaak mee heeft afgerekend en dit pleit ook telkens won. Wij dragen de waarden van het liberalisme vol trots uit, zowel op de campus, in Brussel als in de rest van onze samenleving.

Vrijheid voor enkeling en maatschappij! Daarom presenteren wij jullie vol trots onze remedie voor maatschappelijke ziektes: Blauwzuur!

Armel de Schreye
voorzitter LVSV Brussel 2017-2018

EDITORIAAL

Een nieuw semester, een nieuwe Blauwzuur. Logisch, niet?

Au contraire, mon ami. Aan het maken van een nieuwe Blauwzuur gaat een hoop werk vooraf. Je zou het met recht een titanenwerk kunnen noemen.

Bij het ochtendgloren, zo rond 15 uur, wordt deze nobele hoofdredacteur wakker aan zijn bureau, al dan niet met een kater, een plas kots en een verdachte geur van bloed en buskruit aan zijn vingers. Na het ontvangen van de gebruikelijke dreigmails en chantageberichten via onze ultramoderne fax, wordt het tijd om de ingezonden artikels van de medeleden te inspecteren.

In tegenstelling tot andere, meer vooruitstrevende redacties, worden doorgezonden stukken in Blauwzuur altijd slecht bevonden tot het tegendeel bewezen wordt. Dit noemen we de 'Guantanamo Bay-aanpak' binnen de journalistiek. Een artikel wordt pas goedgekeurd nadat de auteur het godsoordeel heeft ondergaan. Binnen het LVSV betekent dit in de praktijk, na het drinken van een goed glas waterstofcyanide – oftewel: blauwzuur. Vandaar de naam van dit blad. Dit verklaart tevens onze continue drive naar altijd meer nieuwe leden.

Nadat de draft voor de layout en verbetering van spelfouten gepasseerd is langs de lokale schaakclub voor blinden, wordt het tijd voor de laatste beproeving voor elke kloeke hoofdredacteur: nu moet de halfjaarlijkse pelgrimstocht ondergaan worden richting de drukkerij, via 'het mythische land van Beton en Asbest' oftewel Etterbeek. Een tocht vol gevaren, waarbij enkel de sterksten overleven. Gehuld in enkel een blauwe monnikspij met LVSV-logo, crocs, een diamanten wandelstok en een immer aanwezig zijnde dozijn butlers, is dit de ultieme test die elke hoofdredacteur moet ondergaan.

U ziet het, beste lezer, de daadkracht en wilskracht die achter dit blad en onze organisatie steken zijn niet van de poes!

Moge het liberalisme voor altijd het Motilium-pilletje zijn tegen de zure oprispingen van zowel extreem-links als extreem-rechts!

Vive Libertas!

Kevin Patrik Straetemans
Hoofdredacteur

Alle teksten in Blauwzuur vertolken de mening van de respectievelijke auteurs en niet die van LVSV Brussel, tenzij anders vermeld.

Minimale dienstverlening spoorwegen

Vele studenten zullen ongetwijfeld opgelucht ademhalen bij het horen van het nieuws dat er vanaf 7 maart een wet van kracht is dat minimale dienstverlening bij de spoorwegen garandeert. Gedaan met wachten in de regen op een trein die misschien nooit zal aankomen. Wat houdt die wet nu precies in? Alleszins niet wat men oorspronkelijk voor ogen had, en dit allemaal dankzij het stakingsrecht.

In het afgelopen jaar vonden reeds tal van belangrijke stakingen plaats, die telkens veel hinder veroorzaakten voor de werkende medemens. De redenen van die stakingen? De hervorming van het pensioenbeleid, invoering van productiviteitsverhogende maatregelen bij de NMBS, en het algemeen beleid van de regering **Michel I**. Om die hinder te proberen minimaliseren, zijn nu de eerste stappen gezet in de richting van een gegarandeerde dienstverlening van de spoorwegen tijdens stakingen. Of die gegarandeerde dienstverlening er ooit zal komen, is nog maar de vraag, maar de minimale dienstverlening is intussen wel werkelijkheid geworden.

Als we de pers mogen geloven, zou de wet één belangrijke wijziging doorvoeren, namelijk dat werknemers minstens 72 uur op voorhand moeten aangeven of ze al dan niet deelnemen aan de staking. Aan de hand van deze gegevens, kan er een aanbod uitgewerkt worden voor de reizigers, die – indien alles goed verloopt – op voorhand geïnformeerd zullen worden over welke treinen al dan niet zullen rijden.

Er wordt beweerd dat de wet niet tot doel heeft een minimale dienstverlening te garanderen, maar eerder om potentiële stakers af te schrikken. De wet leidt er namelijk niet toe dat mensen effectief opgeroepen kunnen worden om te moeten gaan werken tijdens de staking, maar eerder dat er een lijst zal worden opgesteld, waar de namen van de stakers zullen

worden opgesomd. Wat er met die lijst zal gebeuren, is uiteraard pure speculatie, en of deze wet, indien dat haar effectieve bedoeling is, enig effect zal hebben valt nog maar te bekijken.

Waarom komt die wet op de minimale dienstverlening er nu plots? Omdat vermeld werd in het regeerakkoord dat er tijdens deze regeerperiode werk van gemaakt zou worden. Na maandenlang sociaal overleg over de modaliteiten van die minimale dienstverlening, bleef een akkoord uit, met als gevolg dat minister van Mobiliteit **François Bellot** (MR) het heft in eigen handen nam en met een wetsontwerp naar de Kamer van Volksvertegenwoordiging stapte.

Natuurlijk zijn de vakbonden het absoluut oneens met de invoering van deze wet. Het **ACV** en **ACOD** hebben al laten weten dat ze juridische stappen denken te ondernemen, omdat in hun ogen, deze wet regelrecht ingaat tegen het stakingsrecht. Dit argument ontkrachten vergt echter niet veel moeite, aangezien er in de wet met geen woord gerept wordt over de beperking van de stakingsvrijheid. Deze wet beoogt, zoals hierboven reeds aangehaald, niet mensen tijdens de staking te verplichten om alsnog aan het werk te gaan. Moest dit echter wel de bedoeling van de wet zijn, stelt zich natuurlijk de vraag hoe ver stakingsvrijheid dient geïnterpreteerd te worden. Moet men als staker het recht hebben om de werknemer, die wel wenst bij te dragen aan de economie, toegang tot zijn werkplaats te ontzeggen? Ieders vrijheid eindigt toch waar de vrijheid van een ander begint?

Buurlanden

Hoe zit dit nu in onze buurlanden? Doen zij het beter? Als we kijken naar Nederland, zien we dat het aantal stakingen daar beduidend lager ligt. Dit is enerzijds te wijten aan het feit dat er in Nederland geen grondwettelijk gevestigd stakingsrecht is, en anderzijds is er in Nederland sprake van een beter en meer uitgebreid sociaal overleg, waardoor men sneller een akkoord kan bereiken zonder te moeten dreigen met stakingen.

In Nederland is er door rechtspraak een stakingsrecht in de rechtsorde ingevoerd, gesteund op het Europees Sociaal Handvest. Gelet op het internationaal karakter van de wetgeving, en het gebrek aan nationale wetgeving omtrent stakingen, is dit een heel evolutief gegeven.

Hoewel men het recht heeft om te staken in Nederland, moet men daar toch voorzichtig mee zijn, want als de staking onwettig wordt beschouwd, kunnen de deelnemers, en dus ook de vakbonden, aansprakelijk gesteld worden voor de schade die door de staking wordt aangericht. Een volgend verschil met België, is dat in Nederland er geen stakingsvergoeding voorzien zal worden voor de werknemers die het werk neerleggen.

In het algemeen heerst er in Nederland een

klimaat van collectieve vrede: werkgevers- en werknemersorganisaties proberen conflicten te voorkomen door samen naar een oplossing te zoeken. Er is geen regeling omtrent minimale dienstverlening in Nederland, maar omwille van het uitstekende model van collectief overleg, is dat ook helemaal niet nodig.

De reden waarom dit model in Nederland haar vruchten afwerpt, is omdat vakbonden in Nederland rechtspersoonlijkheid hebben. Dit zou vanzelfsprekend moeten zijn, maar in België is dit niet het geval. Dit betekent concreet dat de vakbonden in België niet voor de rechter gedaagd kunnen worden indien ze schade berokkend hebben. We herinneren ons ongetwijfeld allemaal nog de rellen tijdens de vakbondsbetoging van 2014, waarbij enorme schade berokkend werd aan de infrastructuur. Alle kosten moesten op dat moment verhaald worden op individuen, in plaats van op de vakbond, wat er natuurlijk toe leidde dat een groot deel van die schade door de staat betaald moest worden. Het is absurd dat verenigingen, die zoveel macht hebben en als het ware als vertegenwoordigingsorganen optreden van een groot deel van de werkende bevolking, niet aansprakelijk gesteld kunnen worden indien tijdens een betoging die door hen georganiseerd wordt schade wordt veroorzaakt door hun leden. Een ander belangrijk gevolg van dat gebrek aan rechtspersoonlijkheid, is dat vakbonden in België niet verplicht zijn om hun

financiële gegevens openbaar te maken.

Er is echter ook iets positiefs aan het stakingsrecht in België, en dat is dat het nog niet zo erg is als in Frankrijk. Frankrijk pronkt bovenaan de lijst van het aantal stakingsdagen per jaar per 1.000 werknemers in Europa, met meer dan dubbel zoveel dagen als België. Frankrijk kent bijna geen beperkingen op het stakingsrecht. Eender wie kan als het ware een staking beginnen in Frankrijk voor bijna om het even welke reden. Sociale partners zijn ook bijna niet verplicht om die conflicten te voorkomen, wat ertoe leidt dat het sociaal overleg in Frankrijk absoluut te wensen overlaat.

Dilemma van de vrijheid en het schadebeginsel

Moet België het voorbeeld van Nederland volgen om niet in dezelfde situatie als Frankrijk terecht te komen?

Al jaar en dag is het stakingsrecht in België een erg precair en veelbesproken onderwerp bij burger en politicus.

Men zou kunnen stellen dat een gegarandeerde dienstverlening een noodzakelijke en solidaire verplichting van de NMBS tegenover zijn reizigers inhoud, om zo te voorkomen dat de vrijheid van deze reizigers om zich te verplaatsen (naar o.a. hun werk) geschonden word. Een schending van het schadebeginsel.

Echter kan vanuit het standpunt van de de stakende NMBS werknemers het argument van het schadebeginsel evenwel aangehaald worden. Hun vrijheid om in dialoog en overleg te treden met hun werkgever zou ondermijnd kunnen worden wanneer zij niet langer het recht hebben deze dialoog af te dwingen door middel van stakingen.

Zal de wet minimale dienstverlening volstaan om een nieuwe wind doen waaien bij de NMBS, en er zo voor zorgen dat talloze werkgevers, werknemers en studenten erop kunnen rekenen tijdig te arriveren op hun bestemming? Volgens mij is het uit den boze dat werknemers andere werknemers weerhouden te werken, om zo in dialoog te kunnen treden, en zou een tijdelijke

gegarandeerde, – doch minimale – welgeregelde dienstverlening volstaan om deze dialoog mogelijk te maken, om zo reizigers als NMBS werknemers tevreden te stellen.

Emilie Wuyckens
Bestuurslid

Elias Vangansbeke
Bestuurslid

“Herleid rechtvaardigheid niet tot de zoveelste belasting waar de echte grote vermogens toch aan ontsnappen”

Het is eindelijk zover. Na veel vijven en zessen is de nieuwe erfbelasting eindelijk een feit. Belastingen verlagen is normaal gezien een veilige politieke zet, die steevast op applaus van de bevolking wordt onthaald. Nochtans stuitte deze hervorming op veel kritiek. Zelfs vanuit liberale hoek werden argumenten aangedragen waarom een belastingverlaging geen goed idee is. Zijn erfenissen dan echt een bron van onrechtvaardigheid?

**Dit opiniestuk verscheen eerder in Het Laatste Nieuws van 27 februari 2018.*

Laat ons terugkeren naar de oorsprong van het eigendomsrecht. In de nasleep van de Franse Revolutie werd in 1789 de **Déclaration des droits de l'homme et du citoyen** opgesteld. Hierin werd het eigendomsrecht omschreven als een heilig en onaantastbaar grondrecht. Dat klopt niet. We hebben intussen geleerd dat geen enkel recht absoluut is. Toch wouden de opstellers van deze eerste mensenrechtenverklaring ons iets duidelijk maken. Het vertolkt een idee: ik mag met mijn spullen doen wat ik wil, voor zover ik daarbij anderen geen schade berokken. Vergelijk het met de vrijheid van meningsuiting: ik zeg wat ik wil, enkel en alleen maar omdat ik het wil, voor zover ik daarmee geen wetten overtreed.

De idee dat iemand door zijn geboorte een bepaalde status verwerft hoort thuis in de middeleeuwen. De oplossing hiervoor is echter niet het heffen van torenhoge belastingen, maar net een verdere liberalisering van het erfrecht.

Daar hebben sommige politici het vandaag moeilijk mee. Wat geeft iemand het recht om te beslissen wat er na zijn dood met zijn vermogen gebeurt? Deze vraag legt de bewijslast echter aan de verkeerde kant. Wat zou de gemeenschap het recht geven deze erfenis op te eisen?

“Het is onrechtvaardig dat iemand geld krijgt waar hij niet voor heeft gewerkt”, is één van de populaire tegenreacties dan. Heeft een lottowinnaar wel gewerkt voor zijn prijs? Een jarige voor zijn cadeau? Een kleinkind voor het

maandelijks zakgeld van grootmoederlief? Is het rechtvaardig om een fortuin te erven? Het lijkt me niet meer of minder rechtvaardig te zijn dan iemand die een duur huwelijksgeschenk krijgt of een Rubens op zolder vindt.

“Het is onrechtvaardig dat iemand geld krijgt door zijn geboorte”, zegt een ander. Dat klopt. De idee dat iemand door zijn geboorte een bepaalde status verwerft hoort thuis in de middeleeuwen. De oplossing hiervoor is echter niet het heffen van torenhoge belastingen, maar net een verdere liberalisering van het erfrecht.

Een voorbeeld: het is vandaag fiscaal veel voordeliger voor kinderen om te erven dan voor een buitenstaander. De overheid moedigt dus

fiscaal aan dat vermogens van ouders op kinderen overgaan, dat iemand geld krijgt door zijn geboorteband. Erger zelfs, nalaten aan je kinderen wordt niet alleen aangemoedigd, het wordt ook opgelegd. Kinderen hebben een wettelijke reserve over de helft van de nalatenschap. In mensentaal betekent dit dat de helft van alle bezittingen sowieso naar de kinderen moet gaan. Wie pretendeert de ongelijkheid in onze samenleving te willen bestrijden, zou beter hierop kritiek leveren dan voor hogere belastingen te pleiten. Wat zou de gemeenschap het recht geven deze erfenis op te eisen?

Politicooloog **Dave Sinardet** (VUB) merkte op dat verschillende liberale denkers voor hoge erfbelastingen pleiten. Het is vanuit liberaal oogpunt onrechtvaardig dat iemand louter door het gezin waarin hij geboren wordt betere startkansen heeft. Een 100% erfbelasting zou iedereen dezelfde startkansen bieden; namelijk nul. Het mag voor sommige linkse politici als **Bert Anciaux** (Sp.a) een oplossing zijn, laten we het daarom nog geen liberale oplossing noemen.

Hoe maken we onze samenleving dan wel rechtvaardiger? Door iedereen de kans te geven iets van zijn leven te maken. Een leefbare

thuissituatie, toegankelijk en kwalitatief onderwijs, een sollicitatie waar niet naar je afkomst, huidskleur of religie wordt gekeken. Tien lidstaten van de Europese Unie hebben intussen de schenk- en erfrechten afgeschaft. Onder hen landen als Zweden, Estland en Oostenrijk. Is de samenleving daar zoveel slechter af? Neen. Omdat men daar rechtvaardigheid niet herleidt tot de zoveelste belasting waar de echt grote vermogens toch aan ontsnappen.

Christophe Janssens
Politiek Secretaris

Turkije's laatste hoop voor democratie of oppositie?

In december 2017 werd in het Turks parlement een nieuwe wet bekrachtigd die mensen immuniteit verleent die meegeholpen hebben om de 'Samenzweerd' van een jaar eerder te onderdrukken. Hierop reageerde ex-president en mede-oprichter van de AK-partij **Abdullah Gül** op Twitter dat hij een herziening van de wet wenste om mogelijke problemen en verkeerde interpretaties te voorkomen. Hoewel deze tweet heel voorzichtig geformuleerd was om Erdogan niet al teveel voor het hoofd te stoten was dit toch een nooit geziene confrontatie tussen de twee heren. Abdullah Gül heeft zich namelijk sinds het einde van zijn presidentschap in 2014 grotendeels teruggetrokken uit de politieke wereld.

Beginjaren AKP

In 2001 verenigden politici uit verschillende islamitische en conservatieve partijen zich in de nieuw opgerichte partij voor rechtvaardigheid en ontwikkeling (**Adalet ve Kalkınma Partisi** of kortweg **AKP**). Onder de oprichters waren partijleider **Recep Tayyip Erdoğan** en zijn rechterhand Abdullah Gül. In 2002 deed de partij voor het eerst mee aan de verkiezingen. De AKP profileerde zich als een brede volkspartij met o.a. Islamisten, conservatieven, seculieren, liberalen en minderheden. Allen waren ze welkom bij de AKP. Erdogan behaalde bij deze verkiezingen 34 procent van de stemmen. Turkije heeft echter een kiesdrempel van 10 procent waardoor de AKP 66 procent van de parlementszetels behaalde. Enkel de seculiere **CHP** die 19 procent behaalt komt ook in het parlement terecht. Omdat Erdogan een strafblad

had kon hij echter geen premier worden. Hij schoof zijn rechterhand Abdullah Gül naar voren als premier. Die maakte het mogelijk dat Erdogan wél premier werd en op 14 maart 2003 werd Erdogan daadwerkelijk premier van Turkije. Abdullah Gül werd minister van Buitenlandse zaken en was zo de architect van de toetredingsonderhandelingen met de Europese Unie.

President Gül

In 2007 moest er een nieuwe president verkozen worden. Ondanks zijn grotendeels ceremoniële functie had de president een vetorecht over beslissingen. De AKP nomineerde Gül voor het presidentschap en hij werd dan ook verkozen. Premier Erdogan won in 2011 voor de derde maal op rij de parlementsverkiezingen maar begon hierdoor teveel vertrouwen te krijgen in zichzelf waardoor hij steeds autoritairder werd. Gül onderscheidde zich van "straatvechter" Erdogan als een voorzichtiger en diplomatischer politicus. Dit werd vooral duidelijk tijdens de protesten van 2013 tegen het autoritaire beleid van de regering. Waar Erdogan de demonstranten 'oproerkraaiers en buitenlandse agenten' noemde ging Gül met hen in dialoog.

Ex-president

In 2014 was de 7-jarige termijn van Gül afgelopen. Door een wijziging in de wet werd in 2014 een president voor de eerste maal rechtstreeks door het volk verkozen voor een termijn van 5 jaar die 1x vernieuwd kon worden. Erdogan werd met 52 procent van de stemmen verkozen. De seculiere CHP en **MHP** stuurden gezamenlijk één kandidaat die het moest stellen met 38 procent. Gül werd door Erdogan tegen de verwachtingen in niet tot premier benoemd maar werd opzij geschoven. Gül trok zich grotendeels terug uit de politieke wereld. In 2016 werd er in Turkije een staatsgreep gepleegd. Net als Erdogan riep hij via Facetime de mensen op om op straat te komen om te laten zien dat Turkije geen "bananenrepubliek" is waar staatsgrepen een orde van de dag zijn.

Erdogan beschuldigde zijn voormalige kompaan en geestelijke **Fetullah Gülen** achter de staatsgreep te zitten en voerde grote zuiveringen door in het leger, onderwijs, politie, media... . Erdogan zei dat iedereen die meehielp de staatsgreep te verhinderen immuniteit verzekerd krijgt. Dit geldt echter ook voor de periode na de staatsgreep. Gül bekritiseerde Erdogan hier zeer voorzichtig op via Twitter.

Aanloop naar 2019

Gül heeft tot nu toe al de vragen of hij al dan niet zou meedoen aan de volgende presidentsverkiezingen proberen te ontwijken. Gül staat erom bekend altijd voorzichtig te zijn in wat hij zegt en doet en het is volgens kenners dan ook hoogst onwaarschijnlijk dat Gül meedoet aan de verkiezingen als hij geen goede kansen heeft om te winnen. Momenteel heeft de seculiere CHP al haar kandidaat bekend gemaakt. De nationalistische MHP heeft veel aanhang verloren en zal samen met de AKP naar de verkiezingen trekken. In oktober 2017 werd er ook een nieuwe partij opgericht die ook de nationalistische kiezers aanspreekt, namelijk de **İYİ** partij. Ze zou volgens de peilingen de op één na grootste worden na de AKP. Wat de Koerdische **HDP** gaat doen is nog niet bekend. Het grootste deel van hun leiders zit achter de tralies sinds het Koerdisch conflict terug oplaaide. Het zou echter kunnen dat de 3 oppositiepartijen (CHP, HDP en İYİ) met 1 kandidaat naar de verkiezingen gaan zoals in 2015 gebeurde. Gül zou daar een zeer goede kandidaat voor kunnen zijn. Hij spreekt namelijk verschillende groepen mensen aan. Zowel liberalen, seculieren als Koerden spreekt hij aan net vanwege die diplomatieke stijl. Maar ook

vooral omdat hij niet Erdogan is. Slechts na verloop van tijd zullen we weten of Gül het tegenover zijn voormalige kompaan zal durven opnemen die nog nooit een verkiezing verloren heeft, of de verkiezingen zullen gaan tussen de 2 meest prominente politici van de 21ste eeuw van Turkije, en of Abdullah Gül de oppositie (of wat hiervan overblijft) kan redden.

Bedreiging voor liberalisme

Na de verkiezingen van 2019 zal het presidentiële systeem in Turkije in werking treden. Dit geeft de president een enorme macht. Het parlement kan enkel nog over wetten stemmen. Dit soort autocratische regimes zijn in opmars in onze wereld. Landen zoals bijvoorbeeld China, Rusland of de Filipijnen beginnen steeds meer en meer autocratische trekjes te vertonen. Deze landen doen het economisch steeds beter. Zulke regimes zitten in de lift en vormen daardoor een gevaar voor de democratie en de idealen van de verlichting.

Democratie is meer dan stemmen alleen. Ook de persvrijheid en de scheiding der machten moet gewaarborgd blijven door een systeem van 'checks and balances' zodat niet één van de machten teveel macht naar zich kan toetrekken.

Daarom moeten we altijd blijven opkomen voor de liberale waarden in de samenleving, waakzaam zijn dat onze open samenleving niet geërodeerd wordt door het extremistische gedachtengoed.

**Vlak voor het ter perse gaan besloot president Erdogan aan te kondigen vervroegde verkiezingen uit te schrijven. Bijgevolg kon deze last minute ontwikkeling niet mee opgenomen worden in dit opiniestuk.*

Driss Cherkaoui
Bestuurslid

Vrijheid op het internet

Het internet is een medium waar mensen zich openlijk op kunnen uitdrukken. Veel van ons internet gebruik wordt immers ingeperkt door overheden zonder hier bij stil te staan. Dit gebeurt op zowel politiek, sociaal als economisch vlak.

Een mooi voorbeeld zijn de overheden die livevideo beperken. Terwijl livevideo-streaming in de afgelopen twee jaar populair werd door de opkomst van platforms zoals **Facebook Live** en **Snapchat Live Stories**, hebben sommige regeringen geprobeerd het te beperken, vooral tijdens politieke protesten, door live streaming-applicaties te blokkeren en mensen te arresteren die probeerden uit te zenden. Aangezien burgerjournalisten meestal politieke protesten streamen op hun mobiele telefoons, hebben regeringen soms de mobiele connectiviteit verbroken om te voorkomen dat live gestreamde beelden een groot publiek bereiken. Ambtenaren rechtvaardigen hun beperkingen vaak door te vermelden dat live streaming kan worden misbruikt om naaktheid of geweld uit te zenden, maar een algemeen verbod op deze hulpmiddelen voorkomt dat burgers ze kunnen gebruiken voor welk doel dan ook.

Ons bekendste fenomeen bij de vrijheid op het internet zijn de verkiezingen in Amerika. Hierin zou Rusland een belangrijke rol gespeeld hebben voor **Trump's** overwinning. Dit is echter een niet eenmalig voorval maar komt overal in de wereld voor. Zo zijn vorig jaar verkiezingsuitslagen van minstens 17 landen beïnvloed door het internet. Meestal is de internetmanipulatie door eigen overheidsinstellingen opgelegd om zo hun macht te behouden.

Het aantal overheden die online invloed hebben neemt jaarlijks toe. Ook worden ze steeds gesofisticeerder om via 'bots' propaganda en 'fake-news' te verspreiden op sociale media die via ingewikkelde algoritmes hoge kijkcijfers genereren. In tegenstelling tot de meer directe methoden van censuur, zoals het blokkeren van websites of arrestaties voor internetactiviteit, is online content manipulatie moeilijk te detecteren. Het is ook moeilijker te bestrijden, gezien de grote verspreiding op het net.

De effecten van deze snel uitbreidende technieken op de democratie zijn potentieel verwoestend. De basisondersteuning van de overheid voor het

overheidsbeleid op sociale media creëert een gesloten kringloop waarin het regime zichzelf in wezen onderschrijft, onafhankelijk van de gewone burgers. Door de valse perceptie te versterken, kunnen de autoriteiten hard optreden tegen de politieke oppositie en antidemocratische veranderingen in wetten en instellingen bevorderen zonder een goed debat. Zorgwekkend is dat door de staat gesponsorde manipulatie op sociale media vaak gepaard gaat met bredere beperkingen op de nieuwsmedia die toegang tot objectieve rapportage verhinderen en samenlevingen vatbaarder maken voor niet juiste informatie.

De grootste misbruikers van de vrijheid op het internet bevinden zich in Azië, waar China met kop en schouders bovenuit steekt. Tijdens het 19de nationale congres in 2017 van de communistische partij hebben autoriteiten de privacy van gebruikers verder aangetast door een nieuwe cybersecuritywet. Die verplicht internetbedrijven om gebruikers te registreren onder hun echte naam om zo beveiligingsagentschappen bij onderzoeken te helpen. De cyberbeveiligingswet vereist ook dat buitenlandse bedrijven gegevens over Chinese gebruikers in China opslaan. Bedrijven zoals **Uber**, **Evernote**, **LinkedIn**, **Apple** en **AirBnb** zijn eraan begonnen.

Succesvol omgaan met inhoudsmanipulatie en het herstellen van vertrouwen in sociale media zonder de vrijheid van internet en media te ondermijnen kost ons zeer veel moeite. Democratische samenlevingen moeten de regelgeving versterken om ervoor te zorgen dat politieke reclame minstens zo transparant is online als offline. Technische bedrijven moeten hun steentje bijdragen door de algoritmen achter nieuwsbeheersing opnieuw te onderzoeken en bots en valse accounts uit te schakelen die worden gebruikt voor antidemocratische doeleinden.

Emerick Asmus

Aspirant-Bestuurslid

Een dubbel gevoel

De strijd om gelijkheid van man en vrouw is er een die al lang gevoerd wordt en nog lang niet op zijn einde schijnt te zijn. De voorbije eeuw zijn ontzettend veel stappen in de juiste richting gezet, maar het project is nog niet helemaal verwezenlijkt, voornamelijk voor wat de omgang met elkaar betreft. Geen zorgen, dit is geen essay over de zin en onzin van acties als #metoo en #nobodysdoll. Wel eentje over hoe manifeste verschillen in sociale gedragscodes en opvoeding dingen zijn die vandaag de realisatie van ultieme gelijkwaardigheid in de weg staat – dit zowel aan het adres van mannen als vrouwen, overigens.

Al van het begin der tijden heeft de mens zijn samenleving proberen organiseren aan de hand van orderegels en sociale codes. Eenieder had zijn plaats in de maatschappij en daarmee ging een stel welbepaalde regels gepaard betreffende, onder meer, sociale verhoudingen. Zo ook voor de relatie tussen mannen en vrouwen. Het voordeel hieraan was dat de do's & dont's en de regels van het (liefdes)spel voor iedereen duidelijk waren. Simplistisch voorgesteld: de man nam de eerste stap, de vrouw ging er al dan niet op in (in de veronderstelling dat zij het zelfbeschikkingsrecht had over haar gevoelsleven en haar relaties niet door een of ander gezinshoofd bepaald werden) en de rest van het verhaal lag ook al uitgestippeld: trouwen, huisje-tuintje-boompje, kindje, vrouw aan de haard, man op kantoor. Of dit systeem eerlijk of rechtvaardig was, laten we even buiten beschouwing. Dat het efficiënt was, kan evenwel moeilijk ontkend worden.

Edoch: tijden veranderen. De emancipatiestrijd heeft bergen verzet en een zekere vorm van gelijkheid lijkt zich te hebben gemanifesteerd, evenals het besef dat het systeem van de voorgaande eeuwen niet helemaal billijk was. De gelijkheid (voor de wet) van Belgen in artikel 10 van de grondwet ingeschreven, in 2002 werd bij wijze van explicitering een derde lid aan dit artikel toegevoegd: "De gelijkheid van vrouwen

en mannen is gewaarborgd." Het maatschappijbeeld is de voorbije eeuw volledig omgeslagen. Vrouwen zijn niet langer zwakke, delicate wezentjes in deze samenleving. Ze hebben toegang tot hetzelfde onderwijs als mannen, kunnen dezelfde beroepen uitoefenen, krijgen kansen om tot aan de top klimmen en hebben de macht om de wereld te veranderen. Vrouwen zitten in de politiek, in het bestuur van multinationals, aan het hoofd van onderwijsinstellingen - en toch...

Er lijkt iets te zijn dat een knagend gevoel van onrecht in stand houdt. Een gevoel dat vrouw zijn op zich nog steeds in de weg staat om bepaalde dingen te bereiken of om serieus genomen te worden.

<<When a man gives his opinion, he's a man. When a woman gives her opinion, she's a bitch.>>

– **Bette Davis**

Dubbele standaarden

Zolang een bepaalde gedragscode voor de één wel telt, maar voor de ander niet, kan er nooit van gelijkheid gesproken worden. Het meest

voor de hand liggende voorbeeld is de seksualiteitskwestie: een vrouw die met meer dan vijf mannen naar bed gegaan is, is een slet; een man die met evenveel of meer vrouwen naar bed gaat, is hooguit een 'player' (en dat woord heeft bijlange niet dezelfde negatieve lading als 'slet'). Gaat een vrouw op de eerste date al met een man naar bed, is ze 'makkelijk'; andersom lijkt eerder sprake van een succesverhaal. De stempel 'slet' is er overigens één die je maar moeilijk verliest, terwijl je als man middels een ietwat serieuze relatie makkelijk van je playerimago afgeraakt. "Een sleutel die vele sloten kan openen, is een sterke sleutel; een slot dat door vele sleutels geopend kan worden, is een slecht slot", of zoiets.

Ongelijkheid in sociale codes strekt zich echter veel verder uit dan louter slut shaming. Waarom is een mannelijke universiteitsprofessor die moeilijke examens geeft of zeer zuinig is met zijn puntenberekening, gewoon 'een moeilijke prof', en is zijn vrouwelijke collega die hetzelfde doet 'een bitch'? Afgelopen zomer werd er zelfs uit ongenoegen over het slechte humeur van een vrouwelijke professor Bestuursrecht aan onze universiteit in een Facebookgroep geopperd dat 'ze het zouden moeten verbieden om professoren tijdens diens maandstonden studenten te laten examineren'. Dat de post van een meisje kwam, bewijst nog maar eens dat seksisme zich niet enkel in de verhouding man-vrouw voordoet. Over mannelijke professoren met gelijkaardig humeur zijn in diezelfde groep zelden of nooit dergelijke uitspraken gedaan.

Waarom is een vrouw die geen toegiften wil doen, vervelend? Waarom worden vrouwen die seksueel getinte grappen maken sneller als vulgair bestempeld terwijl mannen er gewoon mee weggkomen? Waarom wordt een vrouw die zagezegd 'typisch mannelijke kenmerken' vertoont, als koud en arrogant waargenomen? Een vrouw die zich gedraagt als man, doet alles fout, lijkt het wel.

Dubbele standaarden spelen trouwens niet enkel in het nadeel van vrouwen, mannen zijn uiteraard evenzeer voorwerp van oneerlijke verwachtingen enkel en alleen omwille van het

feit dat ze een man zijn. Laat dat even duidelijk zijn. Als een vrouw een klap uitdeelt aan een man omdat die iets ongepast zegt, is het een pittige tante; doet een man dit bij een vrouw, is het een agressieve bruit – zelfs in de hypothese dat zij hem fysiek aanvalt. Een aantal sociale experimenten, die ook op platforms als YouTube te vinden zijn, toont aan dat als een man in het openbaar een dreigende houding aanneemt en een agressieve toon aanslaat tegenover een vrouw, omstanders snel in de situatie ingrijpen of op zijn minst wantrouwig het schouwspel in het oog houden; andersom komt er bitter weinig reactie en wordt er eerder mee gelachen. Partnergeweld is een zaak die door het publiek serieus wordt genomen, op voorwaarde dat de vrouw het slachtoffer is. En dat mannen ook verkracht kunnen worden, gaat er bij velen nog steeds niet in.

<<I will never deny that life isn't fair. It seems as though when a woman leaves a man she is strong and independent, but when a man leaves a woman he is a pig and a jerk.>> – Criss Jami

Opvoeding

De opvoeding die we als kind genieten, bestaande uit de normen en waarden die we van onze ouders meekrijgen alsook uit de invloeden die we uit onze omgeving hebben ondergaan, is bepalend voor tot wat voor persoon we ons ontpoppen. Hoewel de geestelijke ontwikkeling nooit volledig voltooid is en we ons dus ook op late leeftijd nog verder kunnen ontplooien en tot nieuwe inzichten kunnen komen, is het niet zo evident om patronen die er van jongs af aan zijn ingestampt, te doorbreken. Dit zal evenwel noodzakelijk zijn, wil men komaf maken met dubbele standaarden en een fatsoenlijke gelijkwaardigheid bereiken.

Het is frappant hoe men reeds vóór de geboorte zo veel verwachtingen oplegt aan een kind, zonder te weten wat het zélf wil, wat het zélf leuk vindt, wat het zélf wil doen. Waarom moeten meisjeskleren steeds schattig zijn met zo

veel mogelijk tierelantijntjes, en zijn jongenskleren avontuurlijk en stoer? Waarom zijn meisjes die met auto's spelen cool, maar kijkt men vreemd op als een jongen om een pop vraagt? Waarom duwt men kinderen al zo vroeg in een bubbel van dingen waarvan men denkt "dat het nu eenmaal zo is"?

Wie hierop "laat meisjes toch gewoon meisjes en jongens gewoon jongens zijn" reageert, heeft het niet goed begrepen. Er is tegenwoordig inderdaad een vreemde tendens waar te nemen waarbij een uitgesproken genderbeleving plaats moet maken voor neutraliteit, die zo ver gaat dat de verschillen tussen genders de facto ontkend worden, maar deze tendens wordt hier niet bijgestaan.

Wel moet er eens grondig nagedacht worden of kinderen en jongeren niet van begins af aan benadeeld worden door hen dingen op te leggen enkel en alleen omdat zij tot een bepaald geslacht behoren. Biologie en neurologie zijn één zaak, maar voor een niet te onderschatten deel van de meisjes-jongens-clichés ligt de basis eerder bij nurture dan bij nature.

<<When we say gender is performed, we usually mean that we've taken on a role or we're acting in some way and that our acting or our role playing is crucial to the gender that we are and the gender that we present to the world.>> – Judith Butler

Ter vergelijking: in om het even welk hoofddoekendebat zal vroeg of laat hetzelfde argument naar voren komen: moslima's beweren zélf voor hun hoofddoek gekozen te hebben en dit zeker niet als onderdrukkend te ondervinden – maar kan je wel van vrije keuze spreken, als iets dermate ingebakken in een cultuur zit en verwachtingen onbewust een veel grotere rol spelen dan aangenomen?

Waarom verzetten wij ons dan zo tegen het idee dat we een groter deel van de genderpatronen dan ons lief is, zélf creëren, en misschien grotere gevolgen heeft dan we tot nu toe wilden inschatten? Als een hoofddoek zagezegd niet strookt met onze normen en waarden, doet het

opleggen van een verwachtingspatroon op basis van een X- of Y-chromosoom dat ook niet. Over dubbele standaarden gesproken...

Misschien moeten we als samenleving op zoek naar een nieuwe gedragscode, zodat we de volgende generatie een opvoeding kunnen verschaffen waarbij ze zich vrij van projectie kan ontplooien. Misschien zijn maatregelen zoals quota's wel overbodig als we jonge meisjes competitiever opvoeden en ze aanleren te zeggen wat ze denken en willen. Misschien zitten we dan niet langer met een dubbel gevoel wanneer er over slechte sloten en sterke sleutels verteld wordt.

Laura Baas

Bestuurslid

Mede-PR-verantwoordelijke

Cultureel Marxisme: Rechtse complottheorie, semantisch bedrog of verborgen waarheid?

Ze staan zagezegd aan het roer van al onze universiteiten, hebben de cultuur, media en politiek stevig in handen én bepalen zelfs uw eigen denkbeelden vanuit de schaduw. Inderdaad, volgens een immer groeiende groep conservatieve, rechtse denkers denken we niet meer, maar worden we gedacht. De oorzaak? Cultureel marxisme, een gedachtestrekking die volgens hen onze maatschappij ten gronde zal richten. Hersenspinsels van verstokte conservatieven of zit hier iets meer achter?

Elke periode doorheen de geschiedenis heeft zijn 'zwart schaap' nodig. Een vehikel dat dient als dé ultieme verklaring voor al het falen en alle tekortschietingen die een maatschappij teisteren. Vroeger kon alles nog afschoven worden op een onwillige god of een onbekwame koning. Vandaag de dag liggen de kaarten anders: in een snel evoluerende wereld, waarin vele grenzen vervagen, zoeken mensen een houvast - des te meer in deze tijden van fake news, clickbait en platte polemieken. Aldus is het formuleren van één enkel begrip, dat werkelijk alle problemen bij de wortel kan benoemen, voor velen belangrijk. Enter cultureel marxisme en alles wat errond hangt.

We worden geacht in een vrije samenleving te leven, waarbij we zo vrij zijn om ideeën aan te hangen, maar ook in vraag te stellen. En daar wringt het schoentje volgens een immer groeiende groep. Wat stelt dé waarheid nog voor in deze postmoderne samenleving? Waarom nog zoeken naar een verklaring als alles toch zo relatief is? Verschillende conservatieve denkers keren zich dan ook af van deze gedachte, waaronder de psycholoog **Jordan B. Peterson**. Hij publiceert regelmatig stukken waarbij hij ageert tegen het postmodernisme en cultureel marxisme. Uiteraard is de toon altijd hetzelfde: de twee begrippen halen als het ware de 'ruggengraat' uit onze samenleving en zaaien verdeling en onenigheid binnen deze samenleving, waardoor we minder weerbaar zijn tegen externe bedreigingen. Hun einddoel is een extreem egalitaire samenleving naar Marxistisch model, koste wat kost, aldus Peterson.

Identitaire groepjes

Hoe gaan deze vermeende vijanden dan te werk volgens Peterson? Als eerste stap in hun meesterplan buiten ze het begrip 'postmodernisme' uit, en de relativiteit van het begrip 'waarheid'. Dit doen ze door in te zetten op taal: door de samenleving op te delen in verschillende identitaire groepjes zoals homo's, millennials, transseksuelen, man, vrouw, zwart, wit etc. kan niemand nog dé waarheid in pacht hebben. Die ligt tenslotte binnen elke groep beduidend anders. Dit zorgt ervoor dat machtsrelaties nu naar boven kunnen komen, gezien door te verdelen in groepen automatisch hiërarchieën worden gemaakt, met bovenaan als 'grote slechterik' de blanke man, die de meeste macht heeft. Deze gedachtegang stoot velen tegen de borst. Filosoof **Stephen Hicks** ziet bijvoorbeeld dezelfde tendens als een weloverwogen poging om elke vorm van nuance en objectiviteit op politieke gronden te elimineren.

In één adem wordt vaak het begrip 'cultureel marxisme' genoemd met de bovenbeschreven taferelen. Cultureel marxisme is een vermeende denkstroming die verschillende incarnaties heeft gekend, maar de meest moderne vorm ervan dateert van de jaren '90. De kern komt hierop neer volgens de controversiële Nederlandse politicus **Thierry Baudet**: **Marx** geloofde dat een arbeider in de 19de eeuw in een fabriek zou vervreemd geraken van zijn vervaardigde producten, want door het kapitalisme zou hij telkens dezelfde afstompende handelingen uit

De wortels van het cultureel marxisme

moeten voeren waarbij geen zelfactualisatie aan te pas zou komen. De arbeider zou uiteindelijk hiertegen in opstand komen en zo het begin inluiden van een revolutie, die zou uitmonden in een communistische heilstaat. Cultureel marxisme heeft hetzelfde einddoel, maar dan via de vervreemding van de eigen cultuur, in plaats van vervreemding via de industrie, aldus Baudet. We hoeven evenwel zelfs niet tot bij onze noorderburen te gaan: Vlaams Belang-lid **Wim Van Dijck** schreef bij Doorbraak 3 jaar geleden: 'Onze samenleving, in Vlaanderen en in heel West-Europa, is tot op het bot aangevreten door de kanker van het cultureel marxisme'.

Burgerlijke hegemonie

De vraag dringt zich dan op: hoe is deze vermeende kanker zo diep kunnen doordringen en waar komt ze vandaan? Om te beginnen is de theorie in zijn moderne vorm in de jaren '90 begonnen als een zoveelste complottheorie op obscure extreemrechtse internet fora waar ultrakatholieken tot neonazi's hun gal kwamen spuien over de 'teloorgang van het Westen'. Hun theorie luidt als volgt: linkse intellectuelen, die besmet waren met ideeën van de Sovjet-Unie, zagen in dat de rode revolutie niet uit zichzelf zou komen. Het kapitalistische systeem adresseerde grotendeels de grieven van de onderklasse, dus moest deze onderklasse anders gemobiliseerd worden. Zij was beduidend anders dan in het verleden: niet langer werd enkel geappelleerd aan de arbeider, maar ook aan vrouwen, etnische minderheden, de LGBT-beweging, etc. De 'burgerlijke hegemonie' van

de blanke man moest nu gebroken worden, want hier zou de macht van de maatschappij zitten. Vaak wordt dit idee in verband gebracht met linkse denkers als **Adorno**, **Marcuse**, **Gramsci** en de **Frankfurter Schule**, die door de rechtse complottheoretici als de bron van alle kwaad wordt aanzien.

Antonio Gramsci in het bijzonder wordt geïdoleerd omdat hij wordt aanzien als architect en grondlegger van het cultureel marxisme, dat zou beginnen aan 'een lange mars door de instituties', oftewel het infiltreren van de kenniscentra (universiteiten, denktanks,...) binnen de Westerse maatschappijen om ze zo naar hun hand te zetten. Uiteindelijk worden de bestaande machtsstructuren dan afgebroken, onder politiek correct gezag, om uiteindelijk te leiden tot een extreem egalitaire samenleving. Gramsci maakte de plannen en de Frankfurter Schule zou ze uitvoeren.

Dat de zin 'een lange mars door de instituties' verkeerdelijk werd toegeschreven aan Gramsci en eigenlijk komt van de Duitse studentenactivist **Rudi Dutschke**, wordt door de rechtse complottheoretici over het hoofd gezien. Hoe dan ook is volgens hen deze tactiek van infiltratie zo succesvol geweest dat het doorgeschoten is tot de vernietiging van de eigen Westerse cultuur.

Van economisch naar cultureel

William S. Lind, directeur van de '**Center for Cultural Conservatism**' in de Verenigde Staten

ageerde vlak na de val van de Sovjet-Unie al tegen de vermeende infiltratie van 'Culturele Marxisten' binnen de maatschappij. De Sovjets waren volgens hem helemaal niet verslagen, integendeel zelfs. Terwijl het Westen de economische systemen van het Sovjetregime aan het bevechten was (en die ook won), hadden de Sovjets stiekem het strijdtoneel verplaatst van het economische naar het culturele. Niet langer werd er gevochten met embargo's en economische sancties, maar met ideeën en gedachtegangen. **Pat Buchanan** verwoordde het zo: 'We hebben de Koude Oorlog gewonnen van het politieke en economische communisme, maar de culturele oorlog hebben we verloren, waardoor nu het cultuurmarxisme domineert in de Verenigde Staten'.

Dat deze ideeën in zwang raakten in de VSA vlak na de val van de Sovjet-Unie was geen toeval: de VSA, nu de 'lone superpower in the world', zocht een nieuw vijandbeeld en 9/11 was nog een decennium ver. Tegenwoordig wordt 'cultureel marxisme' gebruikt als een stoplap om zowat alle (rechtse) grieven te adresseren: massa-immigratie, verloederen van Westerse waarden, islamterreur, culturele zelfhaat (wat vaak op HLN-fora en consoorten 'oikofobie' wordt genoemd) enzovoorts, met als kers op de taart de term 'politieke correctheid', die het volgens hen onmogelijk maakt om deze problemen te benoemen.

Vergiftigd

Het feit dat een complottheorie uit obscure internetfora in de jaren '90 al zijn weg heeft gevonden binnen de mainstream politiek en het alledaags taalgebruik is geen bagatel. Sterker nog, het heeft zijn weg gevonden in de internationale politiek, getuige de opkomst van eurosceptische en populistische partijen, waarbij een toch niet te onderschatten deel denkt dat de EU en andere grote instanties vergiftigd zijn door cultureel marxisme en enkel nog maar kijken naar de noden van immigranten en minderheden. Fake news en (verdoken) Russische destabiliseringspropaganda spelen hier handig op in. In de VS zorgde **Andrew**

Breitbart met zijn 'nieuwssite' voor een explosie aan populariteit voor deze complottheorie.

Ook het Witte Huis wordt niet gespaard van deze complottheorie: in mei 2017 zorgde een interne, 7 pagina's tellende memo voor beroering. "POTUS & Political Warfare", kostte de kop van een ambtenaar van de **National Security Council**. In dit onsamenhangende document werd geponeerd dat het verzet tegen president **Trump** allemaal te herleiden is tot een destabilisatiecampagne van de cultureel marxisten. **Black Lives Matter**, de media, islamieten etc. zouden allemaal samenspannen tegen Trump omdat hij de 'cultureel marxistische agenda verstoort'. De memo zorgde ervoor dat de ambtenaar op staande voet ontslagen werd, tot groot ongenoegen van Trump zelf, die best wel wat voelde voor deze onsamenhangende samenzweringstheorie.

En wat vinden de linkse kringen zelf van deze theorie? De meesten vinden het fantastisch om eens goed mee te lachen en te spotten. Wat ze echter uit het oog verliezen, is dat ze zelf een eigen spiegelbeeld van de complottheorie hebben: Neoliberalisme. De grote bron van alle miserie is volgens velen van hen het neoliberale systeem, dat – jawel – ook is binnengedrongen in alle culturele- en kenniscentra om zo de maatschappij naar zijn hand zetten. Wie dat niet gelooft, is reeds geïndoctrineerd door de neoliberale, rechtse ideeën.

Dat klopt, zelfs de argumenten van cultureel marxisme en neoliberalisme zijn elkaars spiegelbeelden! Beide geloven 'redpilled' te zijn, oftewel de 'ware krachten' achter de maatschappij te kunnen doorzien, terwijl ze elkaar uitlachen - hoewel ze dicht bij elkaar liggen dan ze denken.

Daarom is het belangrijk om altijd op je hoede te zijn voor theorieën die pretenderen de absolute waarheid in pacht te hebben, hoe aantrekkelijk ze ook klinken. De maatschappij draait niet op zwarte en witte denkbeelden, eerder in duizend tinten grijs.

Kevin Patrik Straetemans
Hoofdredacteur

De maatschappij, dat ben jij. Over burgerschap en hoe het te versterken

Burgerschap is een essentieel onderdeel van een democratische samenleving. Het zich blijven inzetten voor de publieke zaak om zo, mijns inziens een steentje bij te dragen aan een eerlijkere en vrijere samenleving, behoort tot de kern van wat men als burgerschap zou kunnen omschrijven. Zoals **JFK** op zijn inauguratie speech zei, "Ask not what your country can do for you, ask what you can do for your country". De vraag is echter: 'In welke mate burgerschap nog aanwezig is vandaag, en hoe een overheid dit kan proberen aan te zwengelen?' In dit artikel zal ik proberen een aantal maatregelen voor te stellen die naar mijn mening, meer burgerzin teweeg zouden kunnen brengen.

De Toqueville en het gevaar van mild despotisme

De rol die de overheid speelt in onze levens lijkt me alvast determinerend om het concept van burgerschap in te vullen. Een overheid die alle aspecten van het leven van individuen probeert te regelen en die zich inmengt met alle problemen die een gemeenschap kan ondervinden, vormt een gevaar voor de democratie. Dat schreef **Alexis de Tocqueville** in zijn werk '**De la Démocratie en Amérique**'. Burgers worden namelijk individualistischer door de democratie, in die zin dat ze zich terug plooiën op zichzelf en hun klein kringetje van vrienden en familie. Iedereen streeft immers zijn eigen geluk na en doet dat op gelijke wijze, hetgeen niet kon door starre inegalitaire structuren, zoals ze bestonden in het feodale en aristocratische tijdperk.

Dit individualisme leidt vervolgens tot een desinteresse voor de publieke zaak en dit tot op

het punt dat ze apathisch worden voor het handelen van het bestuur. Hierdoor kan een bureaucratische administratie stevig groeien en eindigen in een alles regulerende overheid waar de burgers geen vat meer op hebben. Dit komt neer op mild despotisme, omdat ze geen geweld gebruikt en minder opvalt. Dit soort despotisme kan samen met tirannie van de meerderheid leiden tot een gevaar voor de democratie volgens de Tocqueville. Hij maakte de vergelijking tussen de VS en Frankrijk van de periode 1831 tot 1832 en moest vaststellen dat in de VS, de bevolking veel meer betrokken was bij de dagelijkse noden van de gemeenschap dan in Frankrijk waar men eerder op de interventie van de overheid wachtte. Zo geeft hij het voorbeeld van scholen die gebouwd moeten worden, waar men in de VS als lokale gemeenschap niet wacht op overheidsinterventie om aan de constructie ervan te beginnen.

Het werk van de Tocqueville kan zeer nuttig zijn voor deze tijden. Leven we vandaag onder een mild despotische overheid? Ergens wel, er bestaat een sterk gevoel bij bepaalde lagen van onze samenleving dat zij geen stem meer hebben, niet vertegenwoordigd worden en vooral geen vat hebben op het beleid. Er is eveneens bij diezelfde lagen in onze samenleving weinig tot geen interesse in de publieke zaak, de overheid moet het maar oplossen, daar betalen ze toch belastingen voor? Te denken valt aan afval op straat of files op onze snelwegen. Hier ziet men een duidelijke link met het individualisme, dat de overheid toelaat om nog ingrijpender op te treden in het leven van de burgers. In ieder geval, het lijkt me op zijn minst paradoxaal om het gebrek aan vat op de overheid en burgerzin op te lossen door nog meer overheidsinterventie. Het is juist

de te grote rol van die overheid in ons dagelijks leven dat een rem vormt op burgerzin en mild despotisme in de hand werkt.

Naar een actief burgerschap?

Voor alle duidelijkheid, ik pleit niet voor de complete terugkeer naar de nachtwakersstaat, dat kan ook niet omdat onze samenleving veel omvangrijker en complexer is geworden dan in de 19de eeuw. Er moet veel meer geregeld worden dan vroeger. Dit betekent echter niet dat particulier initiatief beperkt moet worden, en dat het engagement van de burgers als verwaarloosbaar moet worden beschouwd. In dat opzicht moet worden verwezen naar de figuur van het zogenaamde 'actief burgerschap' of de 'doe-democratie', eerder bekend in Nederland. De essentie van het actief burgerschap is vooral dat particulier initiatief meer ruimte moet krijgen en dat burgers ook weer zelf verantwoordelijk moeten zijn voor sommige aangelegenheid. Te denken valt aan ouderenzorg, openbare netheid, naschoolse opvang van leerlingen of bepaalde aspecten van de lokale veiligheid.

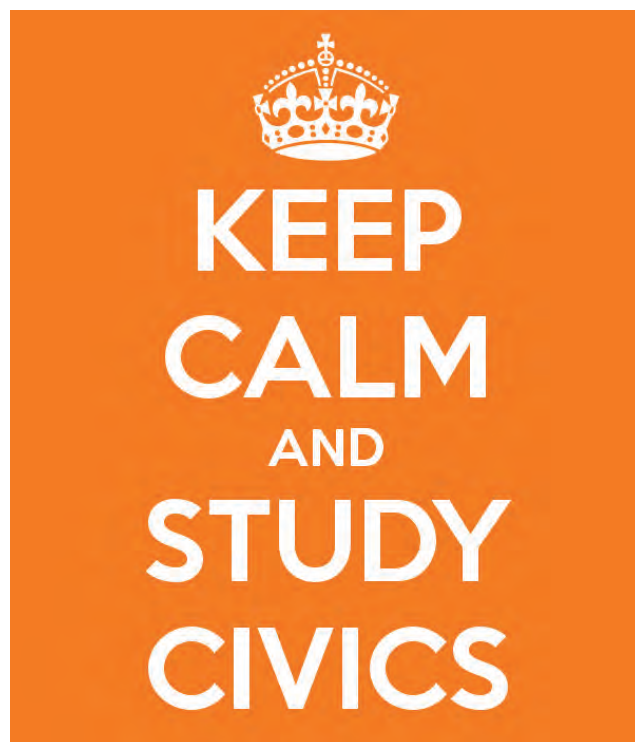
Op zich heb ik geen problemen met zo'n invulling van het burgerschap, echter moet de doe-democratie dan ook echt een democratisch karakter hebben. Het mag niet zijn dat de overheid (lokaal, regionaal of nationaal) alsnog tal van complexe en betuttelende regels maakt. Regels waarbij burgers herleid worden tot ambtenaren, die slechts tot doel hebben de wet uit te voeren! Budgettair kan dit voordeliger zijn, maar het brengt een illusie van vrijheid met zich mee die in zijn essentie mild despotisch is. Burgers zijn ook niet zo dom, ze weten goed genoeg wanneer ze niets in de pap te brokken hebben.

Wat nodig is, is een actief burgerschap gecombineerd met bestuurlijke decentralisatie en middelen van directe democratie zoals het referendum. Niemand weet beter wat de noden zijn van de lokale school, dan de mensen die er werken en er les lopen. Niemand weet beter welke maatregelen nodig zijn voor de openbare netheid van de wijk, dan de mensen die er zelf wonen. Niemand weet beter hoe kinderopvang

moet worden georganiseerd dan de uitbaters van crèches en de ouders van de kinderen. Zo kan ik nog even doorgaan. Omdat lokale problemen dus het best lokaal worden opgelost, moeten de lokale inwoners een doorslaggevende stem hebben en zelf het initiatief kunnen nemen om deze op te lossen zonder tussenkomst van de overheid. Als de burgers zien dat ze vrijheid hebben om iets zelf op te lossen op de manier hoe zij het willen, dan zal men een zekere burgerzin krijgen en zullen ze ook het gevoel krijgen dat ze meer grip op het bestuur hebben. Er is immers toch niets mooier dan een groep ouders die bijvoorbeeld zelf de kinderopvang organiseert of die komen helpen in de lokale kleuterschool? Veel te vaak zien we nog teveel regeltjes en voorschriften die dat verhinderen.

De rol van het onderwijs

Uiteraard is er nog meer nodig om burgerzin aan te kweken. Het onderwijs speelt daarin een fundamentele rol. Zoals **Rousseau** al zei, burgerschap moet het ultieme doel zijn van onderwijs, onze scholen moeten dus leerlingen opleiden tot burgers met de "goesting" om te participeren in onze samenleving op tal van domeinen, zij het economisch, politiek of

sociaal. De vraag is maar of dit werkelijk het geval is. Voor mij is het antwoord duidelijk ontkennend.

Veel leerlingen in het middelbaar kunnen het begrip rechtstaat of democratie niet uitleggen, hebben geen basiskennis over het functioneren van onze politieke instellingen, en interesseren zich amper tot niet in maatschappelijke vraagstukken. En engagement, dat liever niet. Wat ook weer typisch is, is de grote ongelijkheid tussen aso en bso. Bso studenten scoren namelijk veel lager op hun 18de dan een aso student van dezelfde leeftijd als het op deze zaken aankomt. Dat is ook de conclusie van het **ICCS** (International Civic and Citizenship Education Study) onderzoek van 2016.

Het zou geen rechtenstudie of studie politieke wetenschappen mogen kosten om deze vaardigheden bij te brengen, daarom pleit ik voor burgerschapslessen op de middelbare school. Deze les zou moeten worden gegeven aan alle richtingen of het nu aso, tso of bso is. Tijdens deze lessen zou uitleg moeten worden gegeven over het begrip democratie, over hoe onze instellingen functioneren, over de diverse filosofische stromingen in onze samenleving en de wereld. Ook zou men projecten en uitstappen kunnen organiseren in kader van dit vak zoals bijvoorbeeld het helpen bij een daklozenvereniging of het bezoeken van een opvangcentrum voor vluchtelingen. Dit zou ook helpen om leerlingen uit hun sociale bubbel te halen en hen kennis te doen maken met problemen waar ze anders weinig tot niet in contact mee komen. Zo vergroten we ook de empathie in onze samenleving. In mijn ogen zou dit dan ook wenselijker zijn dan de lessen zedenleer of godsdienst, maar dat is een andere discussie.

Conclusie

Burgerschap is niet iets wat een overheid top-down oplegt aan zijn bevolking. In het ideale scenario komt het voort uit de samenleving zelf, bottom-up dus. Het eerste idee zou uitgaan van een samenvallen van een samenleving met die overheid, als ware de overheid alles wat in een

samenleving speelt kan vatten, alsof dat die laatste compleet op die overheid aangewezen zou zijn. Dat betekent echter niet dat beleidsmatig er geen stimulansen gegeven kunnen worden, zoals vermeld dient vooral het onderwijs de motor te zijn.

Het zal echter niet verbazen, slechts een liberaal beleid zal op duurzame wijze zoden aan de dijk brengen. Het is door een overheid die zich minder inmengt met de details van het dagelijkse leven en die meer ruimte laat voor particulier en lokaal initiatief, gecombineerd met directe democratie, dat de zin voor het burgerschap stevig versterkt kan worden.

Boris Cresens
Bestuurslid

Erfbelasting, de enige rechtvaardige vermogensbelasting

‘Erfbelastingen zijn belastingen op verdriet’, dat zijn de woorden van **Gwendolyn Rutten**, partijvoorzitter van **Open VLD**. Haar partij ambieert al jaar en dag naar een volledig afschaffing van de erfbelasting. Daarnaast is de invoering van een vermogensbelasting onbespreekbaar, althans dat waren de woorden van **Bart Tommelein**, Vlaams minister van Financiën en Begroting, en **Luk van Biesen**, volksvertegenwoordiger voor Open VLD.

Meerdere liberale denkers en politici van eind negentiende eeuw zullen zich in hun graf omkeren bij dergelijke uitspraken. Het liberalisme van toen was van een compleet andere dimensie. Wie vandaag het werk van oud Nederlandse liberale minister-president **Pieter Cort van der Linden** (1913-1918) leest, denkt dat hij een pamflet uit de Sovjet-Unie leest. ‘Men is getuige geweest van de beursmanoeuvres, waardoor in korte jaren speculanten miljoenen samenraapten. Men heeft gezien hoe de Gründer zakken ledigden van talrijke slachtoffers en de spaarpenningen van armen en wezen in enkele avonden verbrasten. Men heeft gezien hoe industriëlen en planters door de lage lonen, de armoede en ellende van duizenden arbeiders tot machtige kapitalisten zijn geworden. Op zulke wijze wordt in onzen tijd [...] het gevoel van onrecht geprikkeld en levendig gehouden.’

Dat van der Linden zich zo uitlaat zal voor velen vandaag onbegrijpelijk zijn. Desondanks was dit de liberale norm aan het eind van de negentiende eeuw. Niet omdat deze liberalen crypto-socialisten waren, maar omdat ze hun liberale uitgangspunten serieus namen.

Liberalisme is de doctrine van eigen verantwoordelijkheid, van afwijzing van overheidsinmenging en van het geloof in particulier initiatief. Mensen zijn niet gelijk en het nastreven van een kunstmatige gelijkheid

van inkomen is niet wenselijk. Iedereen werkt naar zijn vermogen en geniet naar zijn verdiensten. Het doel is niet gelijkheid van uitkomsten, maar gelijkheid van kansen. Tot zover de gelijkenissen tussen 19e eeuwse liberale denkers, zoals **Adam Smith** en **John Stuart Mill**, en Open VLD. Echter vergeten sommige moderne liberalen in hun ijver naar minder belasting dat liberalisme bevoorrecht bekampt. Erfenissen, en in het bijzonder grote erfenissen, zijn een grote bevoorrechtiging. Ze vernietigen het concept van gelijkheid in kansen. Bijvoorbeeld, op nummer één van de Quote 500 van rijkste Nederlanders, pronkt **Charlene de Carvalho-Heineken**. Haar vermogen heeft ze grontendeels te danken aan de erfenis van haar vader Freddy. Bij zijn overlijden erfde Charlene een aandelenpakket van maar liefst 3,7 miljard euro. Daarmee is ze op slag de grootste aandeelhouder van Heineken en één van de rijkste Nederlanders.

John Stuart Mill zou zijn oren niet kunnen geloven. Hij stelde in zijn boek '**Principles of political economy**' dat wanneer iemand een fortuin erft een moreel onverantwoord grotere kans op geluk heeft. Dit effect is immoreel, de erfgenaam heeft zodoende niets moeten verwezenlijken voor deze opportuniteit buiten in het juiste bed geboren zijn. Voor John Stuart Mill was een erfenis bij uitstek een vorm van ‘onverdiend inkomen’, dat niets te maken heeft met de ‘productieve deugd’, maar een aristocratisch ideaal waarin de verschillende maatschappelijke klassen vooraf al vastliggen. Zodoende vond hij het noodzakelijk dat de overheid erfenissen zwaar belast, om de perverse belastingen op beroepsinkomen te doen dalen.

Echter een verhoging van de erfbelasting lijkt op eerste gezicht weinig animo te hebben onder het volk. Zo bleek uit onderzoek van **De Tijd** dat mensen een onrechtvaardig gevoel ervaren bij de erfbelasting. Velen gaven aan dat de erfbelasting een dubbele belasting is, omdat op het geërfde vermogen al taksen betaald zijn. Deze scheve argumentatie wordt onder andere ook gebruikt door de voorstanders van de afschaffing van de erfbelasting, desondanks deze juridisch incorrect is. Het is namelijk niet de erflater (de overledene) die deze belasting betaalt, maar de erfgenaam. Daarnaast blijkt echter uit onderzoek van de **Katholieke Universiteit Leuven** dat 70,6% van de Belgen voorstander is van een verhoging van de belastingen op de hoogste vermogens. Uit dit onderzoek kan men concluderen dat er een roep is naar een sterker herverdelend belastingstelsel, dit in tegenstelling tot wat Minister van Financiën **Johan van Overtveldt** beweert. In een interview in september 2017 omtrent de effectentaks gaf hij aan dat het belastingstelsel in België nu rechtvaardig genoeg is en qua herverdeling moeten we ons geen probleem laten aanpraten, je mag rustig besluiten dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.

Inderdaad zijn de belastingen in België hoog, echter impliceert dat niet dat de zwaarste lasten door de sterkste schouders gedragen worden. Zij beschikken de mogelijkheid, mede dankzij hun vermogen, om dure fiscale adviseurs te betalen. Fiscale adviseurs zijn net als stromend water, ze zijn altijd op zoek naar de weg met de minste weerstand, of terwijl de situatie waarin de minste belasting verschuldigd is. Vandaag de dag merken we dit maar al te goed met de **Panama papers, Paradise papers, Lux Leaks, Swiss Leaks**, etc. Kortom, de belastingen moeten zo breed en eenvoudig mogelijk zijn, waardoor er bijna geen mogelijkheden zijn om de belastingen te ontwijken. Want, zoals de minister zelf zei: 'als je de pot honing klaarzet, hoef je niet verwonderd te zijn dat de beren hem komen uitlikken.'

Het is duidelijk dat de erfbelasting op dit moment niet aan deze voorwaarde voldoet.

Michel Maus, fiscaal expert en professor aan de **Vrije Universiteit Brussel**, stelde dat je wel heel dom moest zijn om in België erfbelasting te betalen, er zijn zoveel achterpoortjes die het mogelijk maken om in je hele leven geen één euro successierechten te betalen. Het is dus absoluut noodzakelijk dat het erfrecht en erfbelasting drastisch hervormd moet worden. Spijtig dat federale regering, alsook de Vlaamse regering dit maar mondjesmaat gedaan heeft. Ze heeft zich primair bezig gehouden met de liberalisering van het erfrecht en het verlagen van de tarieven, zonder enige aandacht te schenken aan alle achterpoortjes. Conclusie, een symbolisch oplossing.

Heden ten dage wordt er vooral aandacht gegeven aan de inkomensongelijkheid bij het denken over de maatschappelijk effecten van ongelijkheid. Door de versobering van de verzorgingsstaat is te verwachten, en wordt nu terecht opgemerkt door linkse partijen, dat maatschappelijke effecten steeds meer gaan verlopen langs lijnen van vermogensongelijkheid. Deze zal men vooral ook langs deze weg kunnen bestendigen. Zo dient aanvullend of goed onderwijs voor kinderen in toenemende mate bekostigd te worden uit vermogen. Wanneer dezelfde kinderen door geringe hoogte van erfbelasting, of zelfs door achterpoortjes, of wanneer er zelfs geen erfbelasting bestaat, een groot vermogen van hun ouders meekrijgen, ontstaat er zowel langs materiële als niet-materiële weg een erfelijke ongelijkheid. Bovendien is er een zichzelf

versterkend effect: degene met veel vermogen kunnen meer sparen om later aan hun kinderen over te dragen.

In samenspraak met de geringe erfbelasting verscherpt de overerfbare ongelijkheid zich zo verder. Na een relatief korte periode waarin dit patroon doorbroken leek te zijn, rond de Tweede Wereldoorlog, wordt onze westerse samenleving weer gekenmerkt door erfelijke ongelijkheid. Uit onderzoek van de Franse econoom **Thomas Piketty** blijkt dat de erfenissen aan het begin van de twintigste eeuw nog goed waren voor ongeveer 24% van het Franse bruto nationaal inkomen, om na de Tweede Wereldoorlog te dalen tot vier procent. Sindsdien is dat echter in gestaagde lijn terug gaan stijgen en staat het nu op achttien procent.

Een miljonairstaks, zoals de **PVDA-PTB** voorstelde is absoluut geen oplossing om de vermogensongelijkheid tegen te gaan. Hier geldt inderdaad dat het vermogen, dat door een individu verdient wordt tijdens zijn leven, meermaals belast wordt, omdat men hem “te rijk” acht. Echter, dit vermogen is het gevolg van hard werken en hier zouden we respect voor moeten hebben. Hoewel dit niet het geval is bij een erfenis, zoals reeds besproken.

De overdracht van vermogen is dus een perfecte grondslag om de alsmear toenemende vermogensongelijkheid te remmen. Hierbij is het nefast dat er een breed en eenvoudig stelsel komt, zodat ontwijing zoveel mogelijk voorkomen kan worden. Daarnaast kunnen extra opbrengsten gebruikt worden om de personenbelasting te verlagen. Uit onderzoek in opdracht van De Tijd bleek dat de Vlaamse overheid in 2016 1,3 miljard euro aan erfbelasting inde op 10,5 miljard aan erfenissen (hierbij dient wel vermeld te worden dat het belastbare grondslag verlaagd wordt door de vele ontwijkingsroutes). Dat betekent een gemiddeld belastingvoet van 12,4%.

In diezelfde periode inde de federale overheid in Vlaanderen voor 29 miljard aan personenbelasting op een totaal van 122 miljard netto belastbaar inkomen. Een gemiddelde

aanslagvoet van net geen 24%. Als Vlaanderen de erfbelasting op hetzelfde niveau zou brengen als de personenbelasting, dan levert dat zo’n 1,3 miljard euro op en kan de personenbelasting met 4,5% dalen. Dit bedrag kan nog veel groter worden wanneer de belastbare basis groter wordt, door het wegnemen van achterpoortjes. Een dergelijke, nooit eerder geziene, daling van de personenbelasting zou de economische groei aanzienlijk kunnen stimuleren en de internationale concurrentiepositie kunnen verbeteren. Volgens een nieuwe studie van **PwC** behoort de gemiddelde Belgische werknemer tot de twee na duurste arbeidskracht in Europa. Een aanzienlijke verlaging van de personenbelasting is een duurzamere en wenselijker stimulans om bedrijven aan te trekken en jobs te creëren dan de ‘race to the bottom’ die gaande is met de vennootschapsbelasting.

Kortom, een verhoging van de erfbelasting is een uitstekend middel om de socialistische wens van een vermogensbelasting de pas af te steken.

Martijn Ronnen
Aspirant-Bestuurslid

De dubbelzinnige houding van de westerse grootmachten

Achttien maart 2018 was een voorspelbare – maar niet onbelangrijke – dag voor president Poetin en de Russische bevolking. Over het algemeen twijfelde niemand aan wie de verkiezingen zou winnen. Dat er onregelmatigheden hebben plaatsgevonden tijdens het verkiezingsproces, zal wel zo zijn. Wie echter denkt dat president Poetin die onregelmatigheden nodig had om opnieuw verkozen te raken, dwaalt.

Of het nu om oprechte steun en geloof in de huidige president gaat of om de overtuiging dat een stem voor Poetin een keuze is voor de minste van vele kwaden: realiteit is dat een ruime meerderheid van de Russische bevolking haar president en zijn beleid steunt.

De geschiedenis van Rusland is er nu eenmaal één van autoritair leiderschap. Dat de huidige machthebbers – die nog zijn opgegroeid in één van de meest wrede dictaturen die de wereld ooit heeft gekend – de liberale democratie voluit zouden omarmen, bleek ijdele hoop. Op de **Jeltsin**-jaren, die het westen over het algemeen als de meest succesvolle jaren beschouwt voor de Russische democratie en rechtsstaat, kijkt de doorsnee Rus terug als een rampzalige periode.

Welke stempel je ook op dat beleid van Jeltsin plakt, het heeft helaas geleid tot het ontstaan van een klasse oligarchen, die hun fabelachtige rijkdom te danken hebben aan hun hoge positie in de ambtenarij van de voormalige Sovjet-Unie.

Het gaat om mensen die tijdens de implosie van het voormalige arbeidersparadijs vooral hun eigen belangen en die van hun familie hebben veilig gesteld. Zelfs na zeventig jaar communistische indoctrinatie, armoede en ellende stelde de doorsnee Rus zijn/haar eigen belang dus nog altijd vóór dat van de

gemeenschap, wanneer hij/zij daar toe in staat was. **Karl Marx** kreeg nog maar eens ongelijk.

Ironisch is het wel: **Gorbatsjov** en Jeltsin, de voormalige leiders die vandaag het meest worden geapprecieerd door het westen, worden in eigen land zo ongeveer als de zwakste, Russische leiders van de twintigste eeuw beschouwd. De niet afnemende steun voor Vladimir Poetin in de voorbije – ruwweg – vijftien jaar kan moeilijk verbazing wekken. Volgens alle, relevante economische parameters zit Rusland nog lang niet aan de welvaart van een gemiddeld westers land, maar het gaat al onnoemelijk veel beter dan in de rampzalige jaren '90.

Ook in Rusland heerst nu eenmaal de onuitgesproken regel dat een leider die erin slaagt om de levensstandaard van zijn onderdanen drastisch te verhogen, er gerust een autoritaire stijl – met o.m. inperkingen van de vrije meningsuiting en persvrijheid – mag op nahouden. Poetin vraagt geen respect aan het westen, hij eist het, onder meer met militaire middelen. Dat deze houding een aantrekkingskracht uitoefent op de (iets oudere) Rus – die nog is opgegroeid met de doctrine dat zijn/haar Sovjet-vaderland het machtigste en meest geweldige land ter wereld was – hoeft geenszins te verwonderen.

Qua binnenlands beleid trachten de westerse landen de liberale democratie en de rechtsstaat meer dan ooit te respecteren, maar de houding tegenover Rusland blijft bijzonder dubbelzinnig. Ook de holderdeholder-veroordeling van Rusland als opdrachtgever voor de moord op de voormalige dubbelspion **Sergej Skripal** wekt toch lichte verbazing. Hopelijk zal over enkele jaren – wanneer dit debat iets serener kan worden gevoerd – nog duidelijk worden wat er precies aan de hand was.

De bewering dat er ‘onomstotelijke bewijzen’ bestaan voor Russische agressie – zonder dat men het bewijsmateriaal ook wil vrijgeven – doet helaas vrij snel denken aan de ‘onomstotelijke bewijzen’ waar de VS over beweerden te beschikken omtrent de productie/opslag van massavernietigingswapens in Irak, dat vandaag een totaal onleefbare failed state is geworden.

Rond achttien maart werd ook de vierde verjaardag gevierd van de annexatie (of ‘bevrijding en re-integratie’, volgens de Russen zelf) van de Krim, een serieuze wake-up-call voor heel wat westerse landen. Hoe men er echter vanuit kon gaan dat Rusland zomaar zou accepteren dat een buurland – waar Rusland enkele duizenden kilometers grens mee deelt – zou toetreden tot de **NAVO**, blijft een groot raadsel. Na alle beloften van de jaren '90 – de NAVO zou oostwaarts niet verder uitbreiden dan Oost-Duitsland – hadden sommige, westerse leiders toch beter kunnen weten.

De toetreding van de Baltische landen – voormalige deelstaten van de Sovjet-federatie waar de raketten figuurlijk gewoon van richting veranderden – viel al bijzonder moeilijk te verwerken voor de Russen. Dat de Centraal- en Oost-Europese landen zelfbeschikkingsrecht hebben – en soeverein kunnen beslissen om toe te treden tot internationale organisaties – is natuurlijk waar, maar we moeten ook niet hypocriet doen.

Zouden de VS ooit hebben geaccepteerd – in de jaren '60 en '70 – dat Canada of Mexico lid waren geworden van het Warschaupact? Ik denk

dat de vraag niet eens een antwoord behoeft. Het is geopolitiek de logica zelf dat Rusland de NAVO-uitbreiding van de voorbije twintig jaar als een grote bedreiging beschouwt. Dat daar niet meer begrip voor wordt opgebracht in de westerse landen, is ronduit vreemd en getuigt van een dubbelzinnige houding tegenover de Russische bevolking en haar leiderschap.

Kirsten Devlieger
Bestuurslid

LVSV in beeld

De toekomst van tegenwoordig

Met de toekomst van ons land is het ontzettend slecht gesteld
 Een generatie verwerende nesten kost ons handenvol belastinggeld
 “Studenten zijn de toekomst”, maar op wiens kap moet dit gaan?
 In mijnen tijd was het met dat geluier al lang gedaan!

Een studie van vijf jaar wordt over zeven jaar verspreid
 Door stages, taken en thesis is er zagezegd maar weinig tijd
 Studenten met burn-out zijn thans geen zeldzaam gegeven
 Wen eraan: op een pensioen wacht je nog de rest van je leven!

Wonen tot ver na hun vijftiengste bij mama en papa op hotel
 Intussen een beetje sparen, want profiteren, dat kunnen ze wel
 “Te weinig betaalbare woonruimte” – dat valt allemaal heus wel mee
 Neem toch gewoon een lening, de bank gaat vast met je in zee.

Hebben ze een studentenjob, ontbreekt het hen aan verstand
 Van de zuurverdiende centen zetten ze amper iets aan de kant
 Verre reizen worden belangrijker dan spaarboekjes geacht
 Zonde van al die rente die dat geld had opgebracht.

Egoïsten zijn het, met hun oppervlakkige relaties
 Denken pas na de adolescentie aan echtelijke allianties
 Tijd om van stond te zuipen is er evenwel genoeg
 't Is dat de vorige generatie zich zo veel beter gedroeg!

En maar pessimistisch wezen over hun toekomstperspectief
 Gejammer over sociale zekerheid door die mannekes aan de unief
 “Studenten zijn de toekomst”, waarom laten we ons zo doen?
 Dat ze eens beginnen werken: de Belg wil met zestig op pensioen!

*Beste studentencriticus, doe eens even normaal
 Hedonistische narcisten zijn we heus niet allemaal
 Een kleine randopmerking bij al dit luid geblaat:
 Kritiek op een generatie komt er meestal één te laat...*

Laura Baas
 Mede-PR-Verantwoordelijke
 Bestuurslid

Making the VUB free again!

Waar staat de VUB voor?

De VUB, de "Vrije" Universiteit Brussel, thuisbasis van de trotse geuzen, kinderen van de Verlichting. Opgericht door voorvechters van vrijheid en vrijzinnigheid, gesticht door figuren die vol trots in het vaandel worden gedragen, zoals **Théodore Verhaegen**, wiens vrijzinnigheid en verlichtingsidealen geëerd worden met de viering van **Saint-V**. Waar ook tijdens de Tweede Wereldoorlog opnieuw onze vrijzinnige vaandel wapperde, was bij de geweldige **Groep G** en hun heroïsche verzetsdaden tegen de Duitse bezetting. De VUB is de universiteit bij uitstek, waar het Vrije Onderzoek de norm is en kritisch denken centraal staat. Slogans als "Het denken mag zich nooit onderwerpen" zijn overal aan de randen van onze campus op grote borden terug te vinden. De VUB-er onderscheidt zich van de "Kaloten" en de "Franskiljons", zoals trots wordt gezongen in het **Lied van Geen Taal**.

Maar is dit ook echt zo?

Dit is het label waar de VUB zich graag mee profileert. Het is echter niet zomaar een label, maar een trotse erfenis die de hedendaagse VUB-studenten en de universiteit hun identiteit geven, waar ze trots op mogen zijn. Maar verdienen we de titel "vrije universiteit" nog evenveel als we ons dit zelf toe-eigenen? Iedereen die deel uitmaakt van onze universiteit, of er heeft gestudeerd, zal hier luidkeels "ja" op antwoorden. Maar als we het Vrije Onderzoek volgen zoals we beweren, mogen we ons niet laten onderwerpen aan dogma's. Dit houdt ook zelfopgelegde dogma's in, zoals een label dat we ons zelf toe-eigenen, waar niet aan getwijfeld mag worden.

Zoals de bekende leuze van **Poincaré** stelt: "Het denken mag zich nooit onderwerpen, noch aan een dogma, noch aan een partij, noch aan een hartstocht, noch aan een belang, noch aan een vooroordeel, noch aan om het even wat, maar uitsluitend aan de feiten zelf, want zich onderwerpen betekent het einde van alle denken".

Indien we ons denken laten onderwerpen aan het dogma dat de VUB automatisch een vrije universiteit is, zonder te durven kijken naar aspecten die dit tegenspreken, kunnen we net zozeer het beëindigen van alle denken zelf bewerkstelligen, net zoals de leuze van Poincaré stelt. Indien wij als VUB-ers niet aan kritische zelfreflectie durven te doen of we de titel "Vrije Universiteit" verdienen, kunnen om het makkelijk te houden meteen de term "Vrij" van onze naam schrappen. Dan stel ik voor dat wij ons herdopen tot de UB of VVUB (Voormalig Vrije Universiteit Brussel).

Het in de verf zetten van realisaties en gebeurtenissen van onze universiteit uit het verleden mogen we zeker doen. Het heeft mede de universiteit gevormd waar we nu allemaal trots op zijn. Maar net als bij nationalisme, is dit echter niet onze eigen verwezenlijking. Dit is identity building, het vormen van een ontstaansverhaal, om ons zo te onderscheiden van andere universiteiten en instellingen. Maar is wat er in het verleden gebeurde het meest bepalende voor wat wij zelf vandaag zijn? Nee, dit is dezelfde soort visie die doorheen de geschiedenis altijd werd aangehouden, de vorming van een ontstaansverhaal met andere grootse gebeurtenissen, die bepalend zijn voor de cohesie die er is tussen de leden van de groepering waarop deze van toepassing zijn.

Maar wat is echt bepalend voor onze identiteit? De waarden die wij zelf uitdragen. Het kritisch zijn, het eigenzinnige, kortom: het vrij zijn.

Ik ben zelf enorm trots om VUB-er te zijn. Voor mij zijn de verlichtingsidealen, een kritische maatschappijvisie en het uitdragen van het Vrije Onderzoek niet alleen een must op de VUB alleen, maar normen en waarden die wij in het algemeen moeten uitdragen in onze samenleving. Het is dan ook niet verbazend dat de normen en waarden waarmee de VUB en ULB gesticht zijn voorkomen uit het filosofisch liberalisme, aangezien Théodore Verhaegen en zijn medestichters liberalen en geuzen waren. Verscheiden VUB-ers zullen dit graag met klem

ontkennen en de VUB profileert zich ook niet onder de noemer filosofisch liberaal, maar de normen en waarden van het filosofisch liberalisme komen wel volkomen overeen met de normen en waarden die wij wensen uit te dragen.

Er zijn talrijke gebeurtenissen die met argusogen moeten worden bekeken. Saint-V, dat het hoogtepunt van de opstandigheid en eigenzinnigheid van de VUB en ULB studenten hoort te belichamen, heeft zich laten inbinden door Brusselse politieke bureaucratie, die geïnfiltrerd is binnen zowel de ULB als de VUB. Een lezing van **Theo Francken** die geblokkeerd wordt met geweld en vandalisme door extreemlinkse betogers, waarvan het merendeel niet eens student was op onze universiteit, omdat zij vonden dat deze mening niet mocht worden verkondigd en dus dat ze aan de hand hiervan hun vandalisme en geweld legitimeerden. Enerzijds het verbod op bepaalde politieke verenigingen, maar anderzijds het subsidiëren van hun even extreem en anti-vrij onderzoekend spiegelbeeld. Er zijn nog verscheidene andere voorbeelden waarbij velen hun wenkbrauwen fronsen, maar we moeten meer doen dan even eens fronsen en onze schouders ophalen, want wij zijn VUB-ers.

Een Chinese propaganda machine

Dit brengt ons bij het grootste probleem binnen onze universiteit, waar we concreet actie tegen kunnen ondernemen. De aanwezigheid van het **Confuciusinstituut** op onze vrije Universiteit. "Het wat?" zullen verschillende onder jullie zich

afvragen? Om het zo neutraal mogelijk te beschrijven: Confuciusinstituten zijn academische instituten over de hele wereld, die als doel hebben de taal en cultuur van Volksrepubliek China aan de man te brengen. Deze instituten worden beheerd door de Chinese staat, in samenwerking met lokale universiteiten buiten China.

Maar laat ons even net iets verder kijken dan naar wat deze instituten in werkelijkheid zijn. Op talrijke universiteiten werden deze instituten weer verbannen, vanwege de inmenging van deze instituten in de academische vrijheid en omwille van het feit dat in werkelijkheid deze instituten dienen voor censuur, propaganda en universiteitsspionage, gecoördineerd door de dictatoriale Chinese overheid. Zo benoemde de Duitse Sinoloog Jörg-Meinhard Rudolph deze instituten als centra van propaganda en censuur van de Communistische Partij van China.

Op talrijke universiteiten, zoals die van Chicago, werd er al onderzoek gedaan naar de werkmethodes van deze instituten en werd er geconcludeerd dat de meeste overeenkomsten tussen universiteiten en Confuciusinstituten geheimhoudingsclausules bevatten en garanderen dat via de rekrutering van personeel beslissingen over cursusinhouden en beperkingen in discussies, de Chinese politieke agenda gevolgd wordt.

Ook worden de Confuciusinstituten volledig geleid door de Chinese overheid. Deze organisatie valt namelijk rechtstreeks onder de bevoegdheid van de vicepremier. Er zijn dan ook

concrete voorbeelden van hoe dit instituut haar macht misbruikt: zo werd er vastgesteld dat inmenging van dit instituut zelfs zo ver ging tot het controleren en bespioneren van Chinese uitwisselingsstudenten en hun medestudenten op Australische universiteiten.

Vele universiteiten hebben de samenwerking met dit instituut al stopgezet, bij verscheidene andere werden ze teruggedrongen, door druk vanuit de studenten, ouders of professoren. Zo eindigde de universiteit van Chicago haar samenwerking met deze propagandamachine door de protestaantekening van 100 professoren voor het beëindigen van het contract.

In Canada beëindigde het **Toronto District School Board** (TDSB) in 2014 een geplande samenwerking, nadat vele ouders zich bezorgd hadden geuit over deze inmenging van de Chinese overheid in het Canadese onderwijs, door middel van censuur en het beperken van vrijemeningsuiting.

Ook in België staan universiteiten hier zeer sceptisch tegenover. Zo hebben de Kaloten van de **KUL** hen niet toegelaten om een instituut te installeren in Leuven. Voormalig vicerector Internationalisering **Danny Pieters** is niet enthousiast over een eventueel Confuciusinstituut bij de KU Leuven: "Ik zou liever een zekere afstand houden tussen het Confuciusinstituut en de universiteit."

De VUB heeft echter sinds 2015 een Confuciusinstituut op haar campus. Dit werd tijdens een bezoek van de Chinese premier **Li Keqiang** met de nodige handtekeningen bekrachtigd. De VUB verklaarde het volgende: "Het Confuciusinstituut legt zich toe op onderwijs, onderzoek en dienstverlening. Het Vrij Onderzoek geldt hierbij uiteraard als uitgangspunt en richtwijzer."

Hier dacht echter niet iedereen hetzelfde over: politicoloog en Chinakenner **Jonathan Holslag** stelde "Vrij Onderzoek zou door een te nauwe samenwerking en de eventueel daaruit voortkomende Chinese censuur onmogelijk gemaakt worden."

Wanneer een instelling internationaal geweigerd wordt vanwege censuur, inmenging in het onderzoek, spionage en het zijn van een propagandamachine, dan lijkt deze toe te laten in gaan tegen het Vrije Onderzoek. Zowel in de VSA, Canada, Noorwegen, Australië en zelfs in België op de KUL wordt deze instelling geweerd, maar wij als Vrije Universiteit aanvaarden hen wel? Dan mogen we ook afstand doen van ons voorvoegsel "Vrij".

Een vrije universiteit zijn is niet gewoon een pr-label dat we ons mogen toe-eigenen. Het is iets dat we moeten verdienen door het uit te dragen. Het is een identiteit waar we zeer trots op mogen zijn, maar belangrijker is om er ons voor in te zetten. Ik wil op een vrije universiteit studeren, vrij van dogma's, vrij van belemmeringen binnen het onderzoek. Daarom is er voor het Confuciusinstituut geen plaats op de VUB. Niet zolang we vrij zijn.

Mijn voorstel? Let's make the VUB free again.

Armel de Schreye
Voorzitter

LVS SV Brussel wordt gesponsord door:

ERELEDEN

Graag stellen wij u onze ereleden voor. Dankzij hun gulle bijdrage wordt onze financiële onafhankelijkheid gewaarborgd. Wenst u ook erelid te worden? Dat kan, door €40 over te schrijven naar BE83 3630 4549 0515

Mevr. Els AMPE

Fractieleider Open VLD Brussels Parlement

Dhr. Frank Mathijs BOGOVIC

Oud-voorzitter LVSV Nationaal

Dhr. Jelle BOYEN

Ere-bestuurslid

Dhr. Alexander CASIER

Oud-bestuurslid LVSV Brussel en LVSV Nationaal

Dhr. Olivier CUVELIER

Oud-voorzitter LVSV Brussel

Dhr. Herman DE CROO

Minister van staat

Gewezen Kamervoorzitter & gewezen Open VLD voorzitter

Dhr. Karel DE GUCHT

Europees Commissaris en Minister van Staat

Oud-voorzitter LVSV Brussel en LVSV Nationaal

Dhr. Gregory DESCHUYTENEER

Oud-voorzitter LVSV Brussel

Dhr. Steven DEVLOO

Oud-bestuurslid LVSV Brussel

Dhr. Dirk DEVROEY

Professor Huisartsgeneeskunde – VUB

Voorzitter Gemeenteraad te Overijse

Dhr. Sven GATZ

Vlaams minister Cultuur, Media, Jeugd & Brussel

Mevr. Anne-Sophie KEMPINAIRE

Oud-bestuurslid LVSV Brussel

Dhr. Guy VANHENGEL

Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Dhr. Carl VEREECKE

Mevr. Gwendolyn RUTTEN

Partijvoorzitter Open VLD

Dhr. Jasper MAES

Oud-voorzitter LVSV Brussel

Dhr. Jitte AKKERMANS

Oud-bestuurslid LVSV Brussel

Dhr. Florent BAUDEWYNS

Oud-bestuurslid LVSV Brussel

Dhr. Daerd VANDENBERGEN

Dhr. Ben VAN AVERMAET

Oud-bestuurslid LVSV Brussel

Dhr. Bart TOMMELEIN

Viceminister-president en Vlaams minister van Financiën, Begroting en Energie

Dhr. Jan KEMPINAIRE

Oud-voorzitter LVSV Brussel

Dhr. Jean Marie DEDECKER

Partijvoorzitter LDD

Dhr. Jean-Jacques DE GUCHT

Fractievoorzitter Senaat Open VLD

Oud-voorzitter LVSV Brussel

Dhr. Guy VANDERSMISSEN

Oud-voorzitter LVSV Brussel

Mevr. Caroline SNEYERS

Oud-voorzitter LVSV Brussel

Dhr. Philippe DE BACKER

Staatssecretaris van de Noordzee, Bestrijding van de Sociale Fraude en Privacy

Dhr. Alexander DE CROO

Minister van Ontwikkelingssamenwerking, Digitale Agenda, Telecommunicatie en Post

Dhr. Patrick DEWAELE

Fractievoorzitter Kamer van Volksvertegenwoordigers Open VLD
Oud-voorzitter LVSV Brussel

BESTUUR

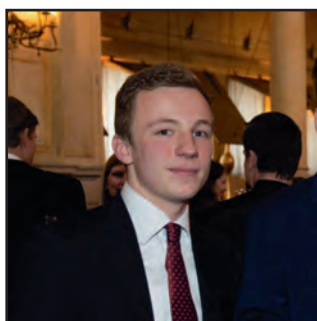
Armel de Schreye
Voorzitter

Dieter Goovaerts
Ondervoorzitter -
Prosenior

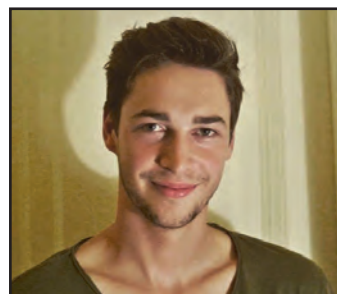
Renate Van
Wesemael
Ondervoorzitter

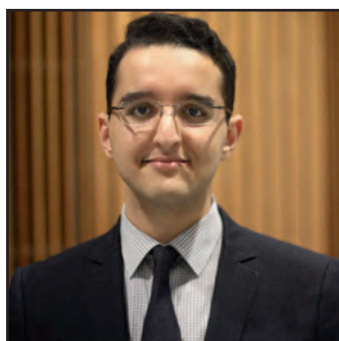
Christophe Janssens
Politiek Secretaris

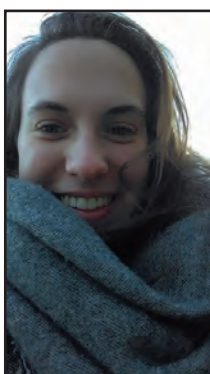
Sophie Lievens
Penningmeester

Fabian Debruyn
Secretaris

Hamza Serry
Politiek
Commissaris

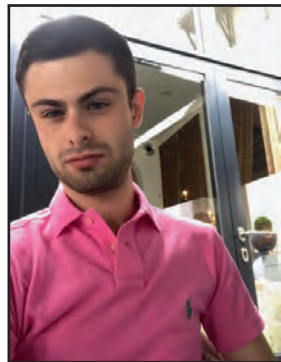
Kirsten Devlieger
Nationaal
Voorzitter -
Bestuurslid

Kevin Patrik
Straetemans
Hoofdredacteur -
Bestuurslid

Noam
Vandenbohede
Bestuurslid

Olivier Badert
Bestuurslid

Matthias Rosier
Bestuurslid

Elias Vangansbeke
Bestuurslid

Mats Schautteet
Bestuurslid

Arnaud Van
Driessche
Bestuurslid

Driss Cherkaoui
Bestuurslid

Constantin Cloquet
Aspirant-
Bestuurslid

Laura Baas
Mede-PR-Verantwoordelijke
Bestuurslid

Emilie Wuyckens
Bestuurslid

Boris Cresens
Bestuurslid

Emerick Asmus
Aspirant-Bestuurslid

Martijn Ronnen
Aspirant-Bestuurslid

Ralph Verduyn
Aspirant-Bestuurslid

Mathieu Verhelst
Aspirant-Bestuurslid

Anastasia Petrova
Aspirant-Bestuurslid

Afgelopen jaar heeft LVSV Brussel een hoop nieuwe aspiranten mogen verwelkomen die voor een frisse en vernieuwende wind hebben gezorgd in het bestuur. Voel jij je aangesproken en wil jij ook deel uitmaken van een ambitieuze en succesvolle studentenvereniging? Kom dan gerust eens langs op een van onze volgende activiteiten. Onze bestuursleden heten jou alvast welkom, spreek hen gerust aan!

Liberaal Bibliotheek

Sinds enkele jaren legt LVS Brussel een collectie boeken aan over de liberale ideologie. Om een beschikbaar boek te ontfanen, stuur je gewoon een mailtje naar lvsvbrussel@gmail.com, met de gewenste titel. Je krijgt dan een mail terug met een datum waarop je het boek kan komen afhalen in ons lokaal. Niet-leden dienen een waarborg van €10 te betalen, leden uiteraard niets. Een boek mag je gedurende 21 dagen bijhouden.

Auteur	Titel
Bastiat, Frédéric	Rechtvaardigheid En Solidariteit
Bastiat, Frédéric	The Economics Of Freedom
Bastiat, Frédéric	The Law
Boaz, David (ed.)	The Liberatorian Reader
Brook, Yaron & Watkins, Don	Equal Is Unfair
Brook, Yaron & Watkins, Don	Free Market Revolution
Bussche, Franky & Distelmans, Wim	Een Goede Dood
Butler, Eamonn	Adam Smith – A Primer
Carabini, Louis	Inclined To Liberty
Decock, Stijn	Groei Of Schaarste?
De Gucht, Karel	Vrijheid: Liberalisme In Tijden Van Cholera
De Gucht, Karel & Keukeleire Stephan	De Tijd Wacht Op Niemand
De Gucht, Karel & Streckx, Dirk	Er Zijn Geen Eilanden Meer
De Gucht, Karel & Van Hecke, Johan	Het Einde Der Pilaren: Een Toscaans Gesprek
De Gucht, Karel	De Toekomst Is Vrij
De Gucht, Karel	Pluche. Over De Banalisering Van Extreemrechts
de Salle, Corentin	La Tradition De La liberté 1
de Salle, Corentin	La Tradition De La liberté 2
De Vos, Marc	Ongelijk Maar Fair
Epstein, Richard	Principles For A Free Society
Fortuyn, Pim	De Puinhopen Van Acht Jaar Paars
Franken, Leni	Geld Voor Je God
Friedman, Milton	Capitalism And Freedom
Friedman, Milton	Free To Choose
Hans Verboven (red.)	Vlaanderen En Europa: Noodzaak En Grenzen Van Solidariteit

Hayek, Friedrich	Law, Legislation And Liberty
Hayek, Friedrich	The Constitution Of Liberty
Hayek, Friedrich	The Road To Serfdom
Hazlitt, Henry	Economics In One Lesson
Heywood, Andrew	Political Ideologies: An Introduction
Higgs, Robert & Close, Carl	Re-thinking Green
Higgs, Robert & Close, Carl	The Challenge Of Liberty
Lijnen, Nele	Win For Life
Machiavelli, Niccolò	Il Principe En Andere Politieke Geschriften
Mill, John Stuart	On Liberty
Neyts, Freddy	Vrij En Vrank: Columns Van Een Militant Uit De Hoofdstad
Niemegeers, Werner	Vlaktaks
Nozick, Robert	Anarchy, State And Utopia
Palmer, Tom G.	After The Welfare State
Palmer, Tom G.	Peace, Love & Liberty
Palmer, Tom G.	The Morality Of Capitalism
Palmer, Tom G.	Why Liberty
Rand, Ayn	Anthem
Rand, Ayn	Atlas Shrugged
Rand, Ayn	The Fountainhead
Read, Leonard	I, Pencil
Rutten, Gwendolyn	De Geëngageerde Burger: Inleiding Tot Een Nieuwe Politieke Lente
Smith, Adam	An Inquiry Into The Nature And Causes Of The Wealth Of Nations
Smith, Adam	The Theory Of Moral Sentiments
Tocqueville, Alexis de	Democracy In America - Volume 1
Van de Cloot, Ivan	Roekeloos: Over Banken En Politiek
Verhofstad, Dirk	Theorieën Over Rechtvaardigheid: De John Rawls Lezingen
von Mises, Ludwig	Human Action
von Mises, Ludwig	Socialism
Wellings, Richard (ed.)	A Beginner's Guide to Liberty

**DURF TE
DENKEN!**

**HET IS (NOG) NIET
ILLEGAAL**

LVSV-BRUSSEL.BE